

ZHRNUTIE A HLAVNÉ ZÁVERY

Slovenská republika – spravodlivosť, vnútro a sociálne záležitosti - rozvoj vnútorného trhu

Správy o výsledkoch monitorovania (monitorovacia správa): M/SR/JHS/08016,
M/SR/INT/08016 (a jej komponenty), vydané v apríli 2008

Priebežná hodnotiacia správa: R/SK/TF/CER/08.001

Toto Zhrnutie a hlavné závery sa týkajú pomoci poskytovanej z prostriedkov Prechodného fondu v rámci nasledovných programov, resp. ich komponentov:

- Spravodlivosť a vnútro
- Rozvoj ľudských zdrojov a zdravotníctvo
- Pôdohospodárstvo
- Životné prostredie a energetika
- Rozvoj vnútorného trhu

A) Ciele a rozsah hodnotenia

Cieľom tohto priebežného hodnotenia je preskúmať stav pomoci Slovenskej republike v rámci projektov Prechodného fondu v sektoroch Spravodlivosť, vnútorné a sociálne záležitosti a Rozvoj vnútorného trhu. V rokoch 2005-2006 (plus jeden projekt z roku 2004) predstavovala finančná podpora Európskej únie Slovensku celkovú čiastku takmer 16 miliónov EUR, vrátane spolufinancovania. Na účely tohto hodnotenia bolo použitých päť štandardných kritérií, konkrétne relevantnosť, hospodárnosť, efektívnosť, trvalá udržateľnosť a dopad¹.

B) Výsledky hodnotenia

Relevantnosť

Pomoc z prostriedkov Prechodného fondu v rámci komponentu **spravodlivosti a vnútorných vecí** pokrýva potreby oblastí s vysokou prioritou, akými sú napríklad Schengenské *acquis*, Boj proti korupcii alebo Stratégia Európskej únie v boji proti drogám, ktoré často priamo nadväzujú na niektoré z predošlých intervencií EÚ a sú úzko prepojené na príslušné európske a národné strategické dokumenty, napríklad na Národný program boja proti drogám. Rovnako pozitívne by bolo možné hodnotiť aj zámer súčasnej vlády vypracovať aktualizáciu Národného programu boja proti korupcii a s tým súvisiaci pozitívny dopad na implementáciu príslušnej pomoci z prostriedkov Prechodného fondu. Žiaľ, kapacity vyčlenené na túto prioritu zostávajú aj naďalej obmedzené.

Projekty z oblasti **rozvoja ľudských zdrojov a zdravotníctva** sú aj naďalej relevantné, a to dokonca aj pri spätnom pohľade, a úzko späté s príslušnými dokumentmi EÚ (napr. Stratégia Európskej únie v boji proti drogám či smernice v oblasti rovnakého zaobchádzania alebo o štatistikách EÚ o príjmoch a životných podmienkach) a s národnými strategickými dokumentmi a materiálmi ako napríklad Akčný plán predchádzania všetkých foriem

¹ *Relevantnosť* sa týka návrhu projektu a rozsahu do akého cieľa zodpovedajú skutočným potrebám. *Hospodárnosť*, ako dobre boli pomocou aktivít vstupy premenené na výstupy. *Efektívnosť* hodnotí, či bol dosiahnutý účel projektu. *Trvalá udržateľnosť* hodnotí, či výsledky projektu budú pokračovať aj po skončení externého financovania. *Dopad* popisuje vzťah medzi účelom projektu a celkovými cieľmi.

diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie a reformnými procesmi (napr. v sektore zdravotníctva). Niektoré návrhy projektov bolo potrebné prispôbiť novým potrebám, avšak nie vždy sa všetky tieto potreby primerane premietli aj do príslušných programových dokumentov. Súslednosť činností spravidla úspech projektov neohrozovala.

Projekty v oblasti **pôdohospodárstva** majú vysokú závažnosť, a to dokonca aj na pozadí nedávno započatej a pomerne značnej podpory adresovanej sektoru rozvoja vidieka a pôdohospodárstva v rámci Programu rozvoja vidieka na roky 2007-2013. Sledované projekty sa zameriavajú na riešenie problematiky nedostatočných alebo celkom neexistujúcich administratívnych metód, metodických a kontrolných postupov správnej implementácie aktualizovanej alebo celkom novej európskej legislatívy najmä v oblasti potravinovej bezpečnosti alebo na problémy reformovanej Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ.

Projekty Prechodného fondu v komponente **životného prostredia** vykazujú prijateľnú úroveň relevancie. V zásade možno povedať, že tieto projekty správnym spôsobom kopírujú záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z legislatívy Európskej únie v oblasti kvality vody, odpadového hospodárstva a vyhodnocovania dopadov na kvalitu životného prostredia. Táto pomoc je venovaná uspokojovaniu potrieb relevantných inštitúcií pracujúcich na národnej, regionálnej i subregionálnej úrovni, a to predovšetkým potrieb pri plnení ich úloh v oblasti monitorovania, kontroly, vyhodnocovania a reportingu. Zvláštna pozornosť sa pritom venuje primeranej angažovanosti záujmových skupín a verejnosti.

Komponent **vnútorného trhu** je relevantný, keďže tento sa zameriava najmä na prax pri implementovaní prevzatej legislatívy Európskej únie a medzinárodne uznávaných noriem (akými sú napríklad Rímska deklarácia, Parížska deklarácia, medzinárodné normy pre audit, Európska smernica o dani z pridanej hodnoty, Európska smernica o meradlách alebo európska legislatíva o ochrane zákazníka či o ochrane práv duševného vlastníctva) a na posilňovanie administratívnych kapacít a vytvárania inštitucionálneho zázemia.

Hospodárnosť

Hospodárnosť hodnotených komponentov **spravodlivosti a vnútorných vecí** vykazuje zmiešané výsledky. Niektoré z projektov utrpeli už počas prípravnej fázy kvôli dobre známym časovým sklzom a boli tiež neraz ovplyvnené aj nepriaznivými vonkajšími okolnosťami. Navyše, pre zdĺhavú prípravu a nezáujem zo strany členských krajín sa nepodarilo úspešne nakontrahovať jeden zo zjednodušených twiningových projektov pre rok 2005 - Boj proti korupcii. Na druhej strane, dobrým príkladom fungovania spolupráce medzi partnerskými členskými štátmi formou vzájomného dopĺňania sa v rôznych odbornostiach je twiningový projekt 2006 Rehabilitácia. Avšak na strane grantovej schémy tohto projektu došlo, žiaľ, k nečakaným problémom, keď resocializačné strediská predložili identické návrhy na granty. Celkovo možno povedať, že sektor spravodlivosti, vnútorných a sociálnych vecí podáva v rámci tohto kritéria len „dostatočné“ výkony, a to najmä pre nezdary pri implementácii niektorých činností v dôsledku neúspešných tendrov alebo pre ich odklady.

Hospodárnosť hodnotených projektov v oblasti **rozvoja ľudských zdrojov a zdravotníctva** bola poznačená časovými sklzmi, a to najmä počas ich prípravných fáz (napr. 2006 Pesticídy) resp. na začiatku implementačnej fázy (napr. projekt 2005 Národné ukazovatele chudoby). Projekty boli poznačené jednak slabou úrovňou spolupráce medzi hlavnými prijímateľmi počas prípravy tendrovej dokumentácie, jednak nedostatkom absorpčných kapacít konečného prijímateľa. Činnosť príslušných povstupových twiningových poradcov a kontraktorov hodnotia prijímatelia veľmi vysoko. Projekt 2005 Zlepšenie monitorovania drog a drogovej

závislosti na národnej úrovni sa stal obeťou neúspechu cirkulovania jeho zjednodušeného twiningového komponentu a následnej straty potenciálu prinášať tak výsledky ako aj prínosy vo forme vzdelávacích a školiacich aktivít. Čo do hospodárnosti, projekt 2005 Administratívne kapacity napredoval veľmi dobre, čo bolo najmä vďaka vynikajúco zvládnutej príprave jeho aktivít.

Hospodárnosť sledovaných **pôdohospodárskych** projektov nie je rovnomerná. V niektorých prípadoch došlo k opakovaným časovým sklzom pri príprave projektov a výbere dodávateľov, posunom začiatkov plánovaných aktivít alebo k oneskorenej odozve, prípadne neboli načas k dispozícii príslušní odborníci. Aj keď sa nevyhnutná kontinuita zachováva v osobe riadiaceho programového pracovníka, hlavnou prekážkou skvalitňovania profesionálnej úrovne na tomto poli, fluktuácia projektových manažérov na Ministerstve pôdohospodárstva SR zamedzuje dosiahnutiu novej vyššej úrovne profesionality. V prípade dvoch práve prebiehajúcich a jednej ukončenej intervencie twiningu/zjednodušeného twiningu na Ústrednom kontrolnom a skúšobnom ústave poľnohospodárskom sa spolupráca s britskými a talianskymi twiningovými poradcami ukázala byť ako účinná; projekty Pôdohospodárskej platobnej agentúry sa podarilo zvládnuť úspešne a tak, že prijímateľovi priniesli očakávané prínosy.

Celkovú hospodárnosť komponentu **životného prostredia** možno hodnotiť ako dobrú. Obzvlášť treba podčiarknuť, že projekty sa osvedčili ako veľmi efektívne, pretože sa podarilo začať s riešením značne zložitých problémov a tieto riešenia už prinášajú kvalitné výsledky. Toto pozitívne hodnotenie možno čiastočne pripísať aj kvalitnému riadeniu projektov a serióznemu zápalu pre dobrú vec na strane prijímateľov. Isté znepokojenie možno azda vysloviť len v spojitosti so skutočnosťou, že projekty Prechodného fondu na rok 2006 sa ešte vždy nachádzajú len v štádiu prípravy resp. realizácie verejnej súťaže. Príčinami sú zdlhávajúca a oneskorená príprava programových dokumentov po rozpade implementačných štruktúr v Slovenskej agentúre životného prostredia. Pokiaľ ide o kvalitu výstupov a výsledky, projekty v oblasti **energetiky** hlásia vysokú úroveň hospodárnosti. To isté platí aj o úrovni poskytovaných odborných služieb a dodržiavaní termínov dohodnutých v rámci harmonogramov aktivít.

Hospodárnosť komponentu **vnútorného trhu** možno hodnotiť ako uspokojivú. Implementácia **finančných** projektov je v súčasnosti hospodárna; začiatky týchto finančných projektov však boli do určitej miery problematické, a najmä "vďaka" organizačným zmenám alebo komunikačným problémom medzi zainteresovanými stranami, ktorých príčinou boli nejasnosti v rozdelení kompetencií na strane prijímateľa. Projekty vo sfére **daní, auditu** a **noríem** takisto hlásia vysokú úroveň hospodárnosti; ich výsledky vykazujú požadovanú formu i kvalitu a primerane korešpondujú s potrebami ich prijímateľov. Projekt v oblasti **kultúry** vykázal počas svojej úvodnej fázy časový sklz pre komunikačné problémy tak na strane prijímateľa ako aj na strane dodávateľa, avšak k dnešnému dňu možno priebeh jeho implementácie hodnotiť ako hospodárny.

Miera kontrahovania a vyplácania projektov v hodnotených sektoroch nedosahuje veľmi pozitívne výsledky; obzvlášť znepokojujúca je 45-percentná miera vyplatenia projektov.

Efektívnosť

Efektívnosť väčšiny projektov v komponente **spravodlivosti** a **vnútorných vecí** (ktoré sa buď zatiaľ ešte implementujú alebo už boli implementované) vykazuje dobré výsledky. Týka sa to napríklad projektu 2005 Schengen, keďže tento sa skutočne stal zdrojom účinnej pomoci riadenia činností hraničnej a cudzineckej polície. Na to, aby bolo možné úspešne zvládnuť

implementáciu projektu 2006 Trestné veci, bude nevyhnutné zvýšiť počet pracovníkov útvaru probácie a mediácie v trestných veciach Ministerstva spravodlivosti SR.

Efektívnosť projektov v oblasti **rozvoja ľudských zdrojov a zdravotníctva** je veľmi uspokojivá, pričom zároveň existujú dobré vyhliadky naplnenia ich bezprostredných cieľov. Výsledkom 2004 Antidiskriminačného acquis je sieť siedmich administratívne funkčných regionálnych pracovísk; projekt 2005 Administratívne kapacity Slovensku pomohol stať sa referenčným členským štátom v oblasti humánnych liečiv. Pokiaľ však ide o vyhodnotenie efektívnosti intervencie 2005 Transplantácie, to sa pre nejasný časový rozvrh akreditácie tkanivových bánk na Ministerstve zdravotníctva značne skomplikovalo.

Mohutná školiaca a dovozdelávacia kampaň podporená dobre organizovanými exkurziami, študijnými cestami a vhodnými metodickými a technickými pomôckami by mala priniesť očakávané kladné efekty aj u konkrétnych prijímateľov zúčastňujúcich sa **pôdohospodárskeho** subkomponentu. Systém potravinovej bezpečnosti by mal byť lepšie koordinovaný prostredníctvom novovytvoreného koordinačného útvaru na Ústrednom kontrolnom a skúšobnom ústave poľnohospodárskom. V prípade Pôdohospodárskej platobnej agentúry sa prínosy pomoci prejavujú v profesionálnejšej práci manažmentu a kontroly v rámci schém intervencií na trhu a priamej podpory. Vďaka dlhodobej spolupráci s tými istými kľúčovými odborníkmi a/alebo inštitúciami využívajú obidvaja prijímatelia vysokú efektívnosť poskytovanej technickej pomoci. Intervencia 2005 Organizácia trhu je hodnotená ako veľmi uspokojivá, čo je výsledkom dobre pripraveného návrhu a vhodne zvolených konečných výstupov, prínosy veľmi dobre zapadajú do každodenných rutinných postupov sekcie organizácie trhu Pôdohospodárskej platobnej agentúry a výrazne skvalitňujú jej prácu.

Efektívne využitie pomoci v rámci hodnotených projektov sa predpokladá aj v prípade komponentu **životného prostredia**. Pokiaľ ide o dosiahnutie cieľov tohto projektu, črtá sa iba málo rizík. Ak zväžeme návrhy projektov, ciele týchto projektov sú podľa všetkého realizovateľné. Vo všeobecnosti možno povedať, že presun kompetencií zo Slovenskej agentúry životného prostredia na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky sa nijako negatívne nedotklo plnenia zámerov tohto komponentu. Aj projekty v oblasti **energetiky** vykazujú pri plnení svojich cieľov vysokú úroveň efektívnosti. Ide najmä o projekt 2005 Trh s elektrickou energiou a plynom, ktorý liberalizoval príslušné trhy skutočne do termínu stanoveného Európskou komisiou, a plnenie cieľov tohto projektu bolo definitívne ukončené nedávnym schválením príslušnej novely zákona.

Celková efektívnosť komponentu **vnútorného trhu** je dobrá, pričom však ešte vždy existuje aj určitý potenciál jej ďalšieho zvyšovania, pretože väčšina projektov v rámci tohto komponentu je nateraz ešte len v štádiu implementácie. Čo sa **finančných** projektov týka, plnenie účelov projektov závisí predovšetkým od prístupu vyššieho manažmentu, rozhodnutí a spolupráce zainteresovaných strán a môže sa prejaviť v dlhšom časovom horizonte. Projekty v oblasti **colnej správy** dosiahli zlepšenie implementácie európskej i národnej legislatívy dotýkajúcej sa ochrany spotrebiteľa a užšej a transparentnejšej spolupráce medzi Colnou správou Slovenskej republiky a slovenskými orgánmi dohliadajúcimi na vnútorný trh. V legislatíve však i naďalej zostávajú určité nedostatky a „medzery“, ktoré tento projekt nemohol riešiť. Projekt v oblasti **noríem** sa blíži k naplneniu svojich cieľov veľmi efektívnym spôsobom a všetko nasvedčuje tomu, že do svojho skončenia sa mu všetky stanovené ciele skutočne podarí dosiahnuť.

Trvalá udržateľnosť

V prípade niektorých z už ukončených intervencií v rezorte **spravodlivosti** a **vnútorných vecí** sa zdá, že trvalá udržateľnosť dosiahnutých výsledkov je už dobre zabezpečená (napr. 2005 Boj proti korupcii, aktualizovaný Národný program boja proti korupcii alebo rozširujúca sa

sieť Centier právnej pomoci ako niektoré súvisiace nové právne úpravy). Problémom však naďalej zostáva nedostatočné personálne obsadenie príslušných pracovísk. V záujme trvalej udržateľnosti výsledkov školení personálu v rámci projektu 2005 Boj proti korupcii medzi policajtmí bude potrebné zaviesť do praxe systém ďalšieho vzdelávania a doškolovania v otázkach boja proti korupcii, konkrétne pôjde o ďalšie vzdelávanie/školenie pracovníkov sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Výsledky vyhodnotenia trvalej udržateľnosti prínosov projektov v oblasti **rozvoja ľudských zdrojov** a **zdravotníctva** nie sú celkom jednoznačné. Týka sa napríklad trvalej udržateľnosti efektov projektu 2004 Antidiskriminačné acquis, keďže Slovenské národné centrum pre ľudské práva v súčasnosti financuje prevádzku siete regionálnych pracovísk, pritom však nemá prostriedky na ich ďalší rozvoj (napríklad ani na prijatie ďalších zamestnancov). Na druhej strane však nemožno pozorovať nijaké zvýšené obavy o trvalú udržateľnosť výsledkov projektu 2005 Administratívne kapacity, keďže Slovensku bol v tejto oblasti priznaný štatút referenčného členského štátu a keďže spolupráca s holandským partnerom úspešne napreduje.

Trvalá udržateľnosť efektov projektov v komponente **pôdohospodárstva** vykazuje zväčša pozitívne výsledky. Pod patronátom Pôdohospodárskej platobnej agentúry sa zdá byť trvalá udržateľnosť týchto efektov dostatočne zabezpečená, a to aj po niektorých organizačných zmenách a presunoch na postoch vo vyššom manažmente agentúry. Je nesporné, že pokiaľ ide o dostatok prostriedkov na primerané administratívne kapacity, najvyššiu prioritu v tomto sektore má práve Pôdohospodárska platobná agentúra. Na druhej strane však musíme z nášho optimizmu mierne ubrať pri predpovedaní trvalej udržateľnosti výsledkov intervencie v Ústrednom kontrolnom a skúšobnom ústave poľnohospodárskom, a to najmä po znížení počtu zamestnancov tohto inštitútu. Kladne však hodnotíme zriadenie plne funkčného koordinačného útvaru v tomto ústave.

Trvalú udržateľnosť efektov projektov v komponente **životného prostredia** hodnotíme ako uspokojivú. Zdá sa, že tieto projekty majú pomerne jasne definované ukončovacie stratégie a takisto aj zabezpečené technické, administratívne a ľudské zdroje potrebné na efektívne využitie výsledkov projektov v budúcnosti. Perspektíva trvalej udržateľnosti výsledkov projektu 2005 Nealožovaná čiastka na posilnenie inštitúcií Metodiky vyhovujúca Rámcovej smernici o vodách 2005 vyzerá byť veľmi solídna, pretože podmienky na zavedenie novovpracovanej metodiky do roku 2014 sú podľa všetkého dobre zabezpečené.

Prínosy z projektov v komponente **vnútorného trhu** majú vysoký potenciál trvalej udržateľnosti a ďalšieho úspešného napredovania, pretože sa priebežne opierajú o profesionálnu prax príslušných príjemcov a cieľových skupín. Perspektívy trvalej udržateľnosti efektov projektov vo **finančnom** komponente sa vďaka stabilizácii relevantných pracovníkov v tomto sektore a skvalitneniu spolupráce medzi záujmovými skupinami zlepšili. Efekty týchto projektov majú nádej na trvalú udržateľnosť za predpokladu, že ich príjemcovia sa s týmito výsledkami sami stotožnia, že budú aj naďalej navzájom spolupracovať a že budú tieto výsledky využívať a v budúcnosti ich postupne ďalej rozvíjať. Výsledky projektov v oblasti **noriem** naznačujú, že ich trvalá udržateľnosť v Slovenskom úrade pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo je, vďaka vývojovým projektom tohto úradu na poli metrológie, reálna. V záujme zabezpečenia trvalej udržateľnosti v tejto oblasti by však bolo žiaduce podporiť ju schválením legislatívy, ktorá primerane upravila používanie nekontrolovaných meradiel (meracích prístrojov), ktoré sa objavili na národných trhoch (predovšetkým v sektore zdravotníctva). Takúto legislatívu by bolo vhodné uviesť do života ešte počas realizácie projektu.

Dopad

Možno očakávať, že veľká väčšina intervenčných projektov Prechodného fondu v rámci komponentu **spravodlivosti a vnútra** prispeje k splneniu stanovených širších programových cieľov, napríklad prispeje k úspešnému vstupu SR do Schengenského priestoru či umožní účinnejší a presnejšie ciele (špecializovanejší) boj proti korupcii, ktorého výsledky by sa napokon mali odraziť aj na zlepšení indexu vnímania korupcie na Slovensku.

Pokiaľ ide o intervencie implementované v rámci projektov v oblasti **rozvoja ľudských zdrojov a zdravotníctva**, vo všeobecnosti možno povedať, že by sa mali prejavovať určité pozitívne dopady týchto projektov, a to aj pri posudzovaní v zmysle ich celkových cieľov – napríklad v oblasti spoločenského začleňovania alebo v reforme zdravotníctva. Skutočne hmatateľným dopadom zjednodušeného twinningového projektu 2005 Administratívne kapacity je skutočnosť, že v oblasti humánnych liečiv bol Slovenskej republike priznaný štatút referenčného členského štátu.

Možno konštatovať, že v prípade väčšiny projektov Prechodného fondu sa ich ciele v spojitosti s procesom preberania príslušného *acquis* do domáceho prostredia naplnia – stane sa tak zrejme napr. v oblasti potravinovej bezpečnosti alebo v rámci reformovanej Spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie v podsektore **pôdohospodárstva** s pozitívnym dopadom na rast objemu exportu rozličných pôdohospodárskych komodít resp. produktov. Taktiež možno očakávať, že sa zvýši tok finančných prostriedkov smerom k farmárom, zvýši sa kvalita v oblasti environmentálnej analytickej chémie a postupy kontroly kvality. Kvalitnejšia koordinácia celej regulačnej siete kontrolujúcej používanie pesticídov prostredníctvom novozriadeného koordinačného útvaru v Ústrednom kontrolnom a skúšobnom ústave poľnohospodárskom má nesporne pozitívny dopad, i keď aj medzi kooperujúcimi inštitúciami sa ešte vždy nájdu také, ktorých výkony zaostávajú (predovšetkým pre nedostatok pracovníkov).

Aj projekty v rámci komponentu **životného prostredia** majú podľa všetkého solídny potenciál dosiahnuť očakávané dopady. Celkové ciele projektov Prechodného fondu z rokov 2005 a 2006 sú odrazom požiadaviek kladených príslušnými legislatívnymi predpismi EÚ, čo očividne prispieva k zvyšovaniu kapacít inštitúcií (tak na celonárodnej ako aj regionálnej úrovni) pri plnení ich úloh v zmysle európskych noriem a, v konečnom dôsledku, aj pri celkovom skvalitňovaní životného prostredia Slovenskej republiky. Sme si istí, že celkové ciele stanovené v rámci projektov 2005 budú naplnené, pretože ich realizácia sa už medzičasom dostala do svojho záverečného štádia; pokiaľ však ide o celkové ciele projektov z roku 2006, naše stanovisko je zatiaľ neutrálne, keďže tieto projekty nateraz ešte neprekročili fázu príprav alebo realizácie príslušných tendrov.

Pokiaľ ide o dopady projektov v komponente **vnútorný trh**, môžeme očakávať dobré výsledky. Kvalitný potenciál na vytvorenie širších dopadov majú **finančné** projekty, napríklad zvýšená účinnosť zahraničnej rozvojovej pomoci, ktorú poskytuje SR pomocou jej harmonizácie, zjednotenia a lepšieho manažmentu. Dopad projektu v oblasti **kultúry** sa prejaví posilnením kapacít pri vynucovaní dodržiavania práv duševného vlastníctva ako aj celkovým zvýšením povedomia občanov o týchto právach. V dôsledku nesprávne zvoleného ukazovateľa nebude však ľahké posúdiť, či želaný účinok skutočne prinášajú práve výsledky tohto projektu alebo sa na celkovom dopade podieľajú aj ďalšie opatrenia na zabezpečenie dodržiavania práv duševného vlastníctva prijaté v Slovenskej republike. Projekt v oblasti normalizácie úspešne napomohol implementácii smernice o meradlách a odhalil množstvo nekontrolovaných meracích zariadení na niektorých typoch trhov na Slovensku, ktoré unikali pozornosti štátneho dozoru. V týchto oblastiach sa ukázala potreba skvalitnenia príslušného legislatívneho rámca (ide najmä o sektor zdravotníctva). V záujme ochrany účastníkov týchto trhov sa odporúča vyvinúť legislatívnu iniciatívu a vypracovať príslušné návrhy.

C) Odporúčania a hodnotenie

Francúzsky vedúci projektu v spolupráci s vedľajším rakúskym partnerom (Junior Partner) / Ministerstvo vnútra SR

Záverečnú správu zo Schengenského twiningového projektu z roku 2005 je treba prepracovať tak, aby obsahovala aj hodnotenie plnenia príslušných cieľov komponentov 4 a 5.

Sekcia kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

Školenia personálu uskutočnené v rámci projektu 2005 Boj proti korupcii medzi policajtmí by bolo vhodné zapracovať do štandardných učebných programov pre policajtov, ktorých sa táto problematika dotýka (najmä príslušníkov Sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR, ale aj ďalších pracovísk policajného zboru). Žiadúca je napríklad aj spolupráca s Policajnou akadémiou. Okrem toho je potrebné zabezpečiť financovanie týchto školení.

V záujme zabezpečenia kompatibility školení poskytovaných v rámci intervencie Boj proti korupcii medzi policajtmí 2006 s inými vzdelávacími aktivitami v policajnom zbore ako aj zabezpečenia ďalšieho pokračovania týchto školení po ukončení projektu by bolo osožné do týchto projektových aktivít väčšmi zaangažovať aj Policajnú akadémiu.

Vedúci projektu / riadiaci programový pracovník / Ministerstvo spravodlivosti SR

Personál jednotky probácie a mediácie v trestných veciach Ministerstva spravodlivosti SR je potrebné posilniť prinajmenšom o jedného odborníka s primeranými skúsenosťami v tejto oblasti. Situácia, keď je na tento účel k dispozícii iba jediný pracovník, ohrozuje realizáciu projektu.

Úrad vlády / Generálny sekretariát Výboru ministrov pre drogovú závislosť a kontrolu drog

Je potrebné dôkladne pripraviť druhé kolo grantovej schémy v rámci projektu 2006 Rehabilitácia. Materiály o grantovej schéme musia obsahovať klauzulu o neprípustnosti identických návrhov. Okrem toho, v záujme získania čo najširšieho výberu kvalitných návrhov je v sieti resocializačných centier potrebné uskutočniť ďalšie aktivity zamerané na zvyšovanie informovanosť.

Ministerstvo pôdohospodárstva SR/ Ministerstvo zdravotníctva SR

Ministerstvo pôdohospodárstva SR by malo venovať viac pozornosti organizovaniu plnenia požiadaviek potravinovej bezpečnosti a v záujme udržiavania dobrej spolupráce s kvalifikovanými odborníkmi a využívania ich technických prostriedkov užšie spolupracovať s Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym. Ministerstvo by malo na vládnej úrovni riešiť problémy personálnych kapacít ďalších spolupracujúcich inštitúcií, ktoré pôsobia v rámci systému regulácie používania pesticídov. (napr. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky).

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky by malo prediskutovať problematiku nekontrolovaných meradiel (meracích prístrojov) s príslušnými dozornými orgánmi a odvetvovými ministerstvami a započat' legislatívnu iniciatívu a vypracovať návrh(y) príslušných právnych predpisov.

Hodnotenie

SSVSZ	Relevantnosť	Hospodárnosť	Efektívnosť	Trvalá udržateľnosť	Dopad	Slovné hodnotenie
Spravodlivosť a vnútro						
2005/017-464.03.01 Schengen	2	0	0	1	0	S
2005/017-464.03.03 Korupcia	2	0	1	1	1	S
2005/017-464.03.02 Justičná akadémia	1	0	1	0	0	S
2005/017-464.08.01 Nealokovaný rozpočet na budovanie inštitucionálnych kapacít 2005 Školenia sudcov	0	1	1	1	0	S
2006/018-175.06/018 Nealokovaný rozpočet na budovanie inštitucionálnych kapacít Trestné veci	1	0	0	0	0	S
2005/017-464.03.04 Korupcia policajtov	1	1	0	0	1	S
2006/018-175.06/018 Nealokovaný rozpočet na budovanie inštitucionálnych kapacít Trestné konanie	1	0	0	0	0	S
2006/018-175.06/018 Nealokovaný rozpočet na budovanie inštitucionálnych kapacít Finančné záujmy ES	1	0	0	-1	1	S
2006/018-175.05.02 Rehabilitácia	1	0	1	1	0	S
Ľudské zdroje a zdravotníctvo						
2004/016-764.04.02 Antidiskriminačný p.	1	1	1	0	1	S
2005/017-464.05.01 Národné ukazovatele	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.05.02 Pracovný čas	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.04.01 Administratívne kapacity	1	2	2	1	2	HS
2005/017-464.04.03 Monitorovanie drog	1	0	1	0	1	S
2005/017-464.04.02 Transplantácie	1	1	1	0	1	S
2006/018-175.05.03 Pesticídy	1	-1	1	1	1	S
2006/018-175.05.01 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	1	0	1	1	0	S
Sprav. a vnútro celkom	1	0	1	1	1	S

RVT	Relevantnosť	Hospodárnosť	Efektívnosť	Trvalá udržateľnosť	Dopad	Slovné hodnotenie
Pôdohospodárstvo						
2005/017-464.01.01 PPA Org. trhu	1	2	2	2	1	HS
2005/017-464.01.02 Ústredný kontr. a skúš. ústav poľnohospodársky Org. poľhosp.	1	0	1	1	1	S
2005/017-464.01.03 PPA Schéma jednotnej platby	1	0	1	1	1	S
2005/017-464.01.04 Národne lesnícke centrum Lesný repro materiál	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.08.01 Nealokovaný rozpočet na budovanie inštitucionálnych kapacít Potravinová bezpečnosť	2	1	0	1	1	S
2006/018-175.01.01 UKSUP Kontrolné služby	1	1	1	0	1	S
2006/018-175.06.01 Nealokovaný rozpočet na budovanie inštitucionálnych kapacít PPA Priama podpora	1	1	1	2	1	S
Environment						
2005/17-464.06.01 ESK pre vodu	1	1	1	1	1	S
2005/17-464.08.01 NRBI Rámcová direktíva o vode- WFD	1	1	1	2	1	S
2005/17-464.08.01 NRBI TA IS pre Strat. hodnotenie dopadov/SEA	1	1	1	0	1	S
2006/18-175.06.01 NRBI IS o vodách pre ľudskú spotrebu	1	0	0	1	1	S
2006/18-175.06.01 NRBI Management odpadu	1	0	0	1	1	S
2006/18-175.06.01 NRBI Malé zariadenia s PCB	1	0	0	1	0	S
2005/017-464.07.01 Trh s elektrinou a plynom	2	2	2	2	2	HS
2005/017-464.07.02 Radioaktívny odpad	2	1	1	1	1	S
Internal Market						
2006/018-175.03.01 Výbory auditu	1	1	1	0	0	S
2005/017-464.08.01 Zlepšenie oficiálnej rozvojovej pomoci	1	0	0	0	1	S
2005/017-464.02.03 Ochrana spotrebiteľa	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.02.02 Práva duševného vlastníctva	1	0	0	0	0	S

RVT	Relevantnosť	Hospodárnosť	Efektívnosť	Trvalá udržateľnosť	Dopad	Slovné hodnotenie
2006/018-175.06.01 Nealokovaný rozpočet na budovanie inštitucionálnych kapacít Interpretácia Direktívy 2006/112/EC	1	0	0	0	0	S
2006/018-175.06.01 Nealokovaný rozpočet na budovanie inštitucionálnych kapacít Štandardy auditu	2	1	1	0	0	S
2005/017-464.02.01 Meracie prístroje	2	2	1	1	1	HS
RVT celkom	1	1	1	1	1	S

Nedostatočné	Slabé	Dostatočné/ Adekvátne, alebo hodnotenie nebolo možné	Dobré	Výborné
-2	-1	0	+1	+2

Veľmi neuspokojivé	Neuspokojivé	Nebolo možné hodnotenie	Uspokojivé	Veľmi uspokojivé
HU	U	N/A	S	HS

D) Horizontálne otázky

Návrhy programov sa zlepšili, obzvlášť kvalita programových dokumentov, najmä upravené logické rámce a definovanie príslušných cieľov a súvisiacich ukazovateľov dosiahnutia cieľov. Tie sú už v súčasnosti značne relevantné a merateľné a preto ich možno využívať aj na účely monitorovania a vyhodnocovania (vrátane vyhodnocovania využívania nealokovaného rozpočtu na budovanie inštitucionálnych kapacít). Niektoré z návrhov sa veľmi dobre a flexibilne dokázali prispôbiť zmeneným potrebám prijímateľských organizácií, ktorých príčinou boli spravidla časové sklzy v predimplementačnej fáze toho-ktorého projektu. Často chýbajú absorpčné kapacity, a to dokonca aj v prioritných oblastiach, akými sú napr. boj proti korupcii či boj proti drogám. Príčinou je nedostatočné personálne obsadenie príslušných pracovísk Úradu vlády.

Mnohé implementačné útvary Phare a Prechodného fondu na jednotlivých ministerstvách a ďalších štátnych orgánoch a inštitúciách prešli personálnymi zmenami, v rámci ktorých odišli aj skúsení pracovníci. Odbor koordinácie pomoci čakajú aj ďalšie organizačné zmeny a toto pracovisko sa má sťahovať do priestorov mimo hlavných budov Úradu vlády. Centrálna finančná a kontrakčná jednotka Úradu vlády bola poverená novými úlohami, o.i. administráciou implementácie štrukturálnych fondov, a mala by v blízkej budúcnosti pomáhať Ministerstvu financií aj s projektmi v rámci verejno-súkromného partnerstva (PPP). Kontrahovanie v rámci projektov Prechodného fondu prebiehalo s nerovnomernou úspešnosťou, pričom miera kontraktácie projektov roka 2005 dosiahla vcelku uspokojivú úroveň 92 %; na druhej strane však pôvodný plán ukončenia kontraktácie projektov roka 2006 do marca až júna 2008 sa ukázal byť ako priveľmi ambicióznym.

Efektívnosť realizovaných projektov Prechodného fondu vykazuje spravidla sľubné výsledky, a to dokonca aj pri konfrontácii s preddefinovanými ukazovateľmi úspešnosti. Vyhodnotenie dopadov zostáva aj naďalej zložitou úlohou, čoho príčinou sú predovšetkým chýbajúce monitorovacie údaje. Niektoré z intervencií už priniesli aj veľmi konkrétne výsledky (dopady) – jednou z nich bola napríklad intervencia Schengen 2005.

Treba tiež spomenúť určité problémy s trvalou udržateľnosťou intervencií zameraných na vzdelávacie/doškoloňovacie aktivity, o.i. tiež problémy so školeniami inštruktorov. Na druhej strane však pomoc vo vzdelávacích/doškoloňovacích aktivitách býva často sprevádzaná zabezpečením učebných manuálov. Reálnou hrozbou sa pre niektoré z projektov Prechodného fondu stáva vysoká fluktuácia pracovníkov.

E) Odporúčania pre Spoločný monitorovací výbor

	Kľúčový problém	Odporúčanie
1.	Napriek kvalite logických rámcov ako aj skvalitneniu indikátorov splnenia cieľov nejestvoval po skončení obdobia financovania projektov Prechodného fondu za rok 2006 nijaký systém následného monitorovania.	Odbor koordinácie pomoci by mal v spolupráci s ďalšími zainteresovanými inštitúciami vypracovať pre program Prechodného fondu na Slovensku výstupovú - „phase-out” stratégiu, ktorej súčasťou by bolo aj systém následného monitorovania (vhodný napríklad, okrem iného, aj na účely vyhodnocovania).
2.	Zdá sa, že potom, čo Ministerstvo spravodlivosti SR získalo viacero prínosov z predvstupovej pomoci v kľúčových oblastiach spravodlivosti a vnútorných záležitostí, jeho prístup k účasti alebo k plánovaniu účasti na relevantných programoch Spoločenstva dnes nie je práve aktívny. To sa týka aj jeho účasti v rámci konzorcií pri poskytovaní pomoci iným krajinám.	Ministerstvo spravodlivosti SR spolu s Justičnou akadémiou by malo zvýšiť svoju aktivitu a skvalitniť svoju prácu pri uchádzaní sa o účasť na relevantných komunitárnych programoch, pričom by malo primerane využívať skúsenosti získané počas predvstupového obdobia. Týka sa to predovšetkým Odboru pre komunitárne programy a bilaterálnu spoluprácu ministerstva.
3.	Niekoľko projektov v rámci pomoci Prechodného fondu pre oblasť vzdelávania/doškoľovania trpí nedostatkom následných aktivít, ktoré by zabezpečovali dlhodobú udržateľnosť týchto intervencií EÚ.	Prijímateľské organizácie by mali preskúmať možnosti organizovania následných aktivít a postarať sa tak o trvalé uchovanie efektov pomoci Prechodného fondu v oblasti vzdelávania a doškoľovania. S Ministerstvom školstva SR by mali prerokovať otázky prípadnej akreditácie konkrétnych vzdelávacích programov, napríklad aj pre Odbor ochrany finančných záujmov EÚ v rámci Sekcie kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR. Pokračovanie vzdelávacích a informačných aktivít by sa malo stať súčasťou stratégií rozvoja ľudských zdrojov a informačných stratégií dotknutých inštitúcií. Z hľadiska trvalej udržateľnosti výsledkov by bolo žiadúce, aby sa takýchto vzdelávacích aktivít zúčastňovalo súčasne vždy viacero pracovníkov (určite viac ako

Zhrnutie

	Kľúčový problém	Odporúčanie
		jeden) konkrétnej inštitúcie.

